

I Omavalvontasuunnitelman perustiedot:

Elintarviketoimijan on tunnettava toimintansa elintarviketurvallisuuteen liittyvät terveysvaarat ja elintarviketurvallisuuden kannalta kriittiset kohdat.

Omavalvontasuunnitelma pitää hyväksyttää viranomaisella ennen toiminnan aloittamista. Hakemusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä kuljetuksen osalta erikseen, jos toiminta kokonaisuudessaan sisältyy jonkun muun toimijan elintarvikehuoneiston hyväksymishakemukseen.

Elintarvikkeiden omavalvonnan sisältövaatimukset ja kuljetettavien tuotteiden lämpötilavaatimukset perustuvat lainsäädäntöön.

Elintarvikelaissa määrättyssä elintarvikehuoneiston omavalvonnassa on esitettävä seuraavat tiedot:

Elintarvikealan toimijan nimi:

Osoite:

Puhelinnumero:

Toimijan yritys- ja yhteisötunnus tai sen puuttuessa henkilötunnus;

Omavalvontasuunnitelman laatijan nimi ja asema yrityksessä:

Omavalvontasuunnitelman hyväksyjä yrityksessä ja hyväksymispäivä:

Omavalvontasuunnitelman päivittämisestä vastaava henkilö ja asema yrityksessä:

Kuljetustoiminnasta vastaavan henkilö nimi:

Toiminnan aloituspäivä, mikäli kyseessä on uusi toimija, jolla ei ole hyväksyttyä omavalvontasuunnitelmaa

II Kuvaus toiminnasta:

Millaisia elintarvikekuljetuksia yritys hoitaa

• Kuljetuksia tuotantotiloilta teollisuuden laitoksiin

- Tuotteet lueteltava lyhyesti

• Kuljetuksia teollisuuden tuotantolaitosten välillä

- Tuotteet ja tuoteryhmät lueteltava lyhyesti

• Kuljetuksia tuotantotiloilta suoraan kaupan tukkuvarastoihin

- Tuotteet ja tuoteryhmät lueteltava lyhyesti

• Kuljetuksia kaupan tukkuvarastoista vähittäismyymäläpaikkoihin ja/tai muihin jälleenmyymäläpaikkoihin (ml. ravintolat).

- Tuotteet ja tuoteryhmät lueteltava lyhyesti

• Elintarvikekuljetuksia, joissa vastaanottaja on kuluttaja

- Tuotteet Tuotteiden kuljetusolosuhteet

• Elintarvikekuljetuksia, joissa tuotteiden lämpötilan on pysyttävä yli +60 °C kuljetuksen ajan

- Tuotteet - Kuljetusten lähtö- ja vastaanottopaikat

Muut elintarvikekuljetukset, joita ei mainittu edellä

III Kuljetuksessa käytettävä kalusto**(tarvittaessa liitteeksi kalustoluettelo, josta käy ilmi yksittäiset ajoneuvot)**

- Kuorma-auto ilman kylmäkonetta kpl
- Kuorma-auto, jossa kylmäkone ja lämmityslaite kpl
- Puoliperävaunu ilman kylmäkonetta kpl
- Puoliperävaunu, jossa kylmäkone ja lämmityslaite kpl
- Perävaunu ilman kylmäkonetta kpl
- Perävaunu, jossa kylmäkone ja lämmityslaite kpl
- Pakettiauto kpl

– Kuvaus lämpötilan hallintalaitteista

Onko kalusto luokittelu ja hyväksytty ATP- vaatimusten mukaan

FNA- luokituksen mukaisia kpl

FRC- luokituksen mukaisia kpl

Muissa ATP-luokissa

Mitkä luokat ja kuinka monta kuljetusyksikköä

Moniosastoisia kuljetusvälineitä kpl

Mitkä lämpötilat moniosastoisissa on käytössä

Kuumakuljetuksissa käytettävä kalusto kpl

Kuorma-auton kuormatilassa erillisenä olevat kuljetusyksiköt

- Kylmäkuljetuksissa käytettävät irralliset kontit kpl
- Pakastekuljetuksissa käytettävät irralliset kontit kpl
- Konttien lämpötilan ylläpitojärjestelmä
  - Kylmävaraaja
  - Jokin muu

- Kuumakuljetuksissa käytettävät irralliset kontit kpl
  - Lämpötilan ylläpitojärjestelmästä lyhyt kuvaus

IV Kuljetettavat elintarvikkeet ja niiden kuljetuslämpötila**Eläinperäiset tuotteet ja niiden kuljetuslämpötilat:****Tuore liha, muu kuin siipikarja**

- Pakattu	Lämpötila
- Irtotavara laatikoissa	Lämpötila
- Ruhoina	Lämpötila

Tuore liha, siipikarja

- Pakattu	Lämpötila
- Irtotavara laatikoissa	Lämpötila
- Ruhoina	Lämpötila

Raakalihavalmisteet

- Pakattu	Lämpötila
- Irtotavara laatikoissa	Lämpötila

Jauheliha ja mekaanisesti erotettu liha

- Pakattu	Lämpötila

Kypsennetyt lihavalmisteet

- Pakattu	Lämpötila

Pastöroitu maito

-	Lämpötila

Muut maitovalmisteet (jogurtit, juustot jne.)

-	Lämpötila

Munatuotteet (ei tuore, käsittelemätön muna)

-	Lämpötila

Kalastustuotteet

- Kokonainen tuore kala	Lämpötila
- Kuumentamattomat tuotteet	Lämpötila
- Tyhjiö ja suojakaasuun pakatut	Lämpötila
- Kuumennetut	Lämpötila

Kypsennetyt lihavalmisteet

- Kuvaus miten tuotteiden kuljetusolosuhteet määräytyvät

Pakasteet

- Jäätelö	Lämpötila
- Muut pakasteet	Lämpötila

Leipomotuotteet

- Tuore leipä	
- Kylmäkuljetusta vaativat leipomotuotteet	Lämpötila
- Muut leipomotuotteet	

Muut kylmäkuljetusta vaativat tuotteet

- Kasvisjalosteet	Lämpötila
- Einekset ja valmisruuat	Lämpötila

Kuivaelintarvikkeet

- Kuvaus miten tuotteiden kuljetusolosuhteet määräytyvät

Kokonaiset kasvikset

- Kuvaus miten tuotteiden kuljetusolosuhteet määräytyvät

Muut elintarvikkeet; luettelo muista ja kuvaus miten kuljetusolosuhteet määräytyvät

V1. Lomakepohjat toiminnan riskien arviointiin ja riskien poistamiseksi tarvittavien toimenpiteiden suunnitteluun:

Taulukkoon kirjataan lyhyesti ne toimenpiteet, joilla riskien poistaminen varmistetaan.

Oma-ohjelmoinnin osa-alue: TYÖNTEKIJÄT

Arvioitava riski	Riskitekijä	Riskin poistaminen	Tarvittavat toimenpiteet
Elintarvikehygieeninen osaaminen	Tilapäinen kouluttamaton henkilöstö	Koulutusohjelma ja koulutusrekisteri	
	Tietämättömyys ja välinpitämättömyys hygieenisistä työtavoista	Hygieniapassi	
	Vanhentunut tietotaito	Uudelleen koulutus	
	Oma-ohjelmoinnin laiminlyönti	Oma-ohjelmoinnin toiminnan arviointi säännöllisesti Asiakasvalitusten ja reklamaatioiden käsittely	

Omaavonnan osa-alue: TYÖYMPÄRISTÖ

Arvioitava riski	Riskitekijä	Todennettavuus	Tarvittavat toimenpiteet
Olosuhteiden hallinta	Kylmälaitteiden toimintahäiriöt	Huolto- ohjelma, häiriökirjanpito	
	Lämpötilarajojen ylitykset/alitukset	Lämpötilatallenteiden seuranta ja yhteenvetoreportit	
	Rakenteiden puuttuminen/toimimattomuus Oviverhojen puuttuminen, seinäelementtien rikkoutuminen	Huolto- ja kunnossapito-ohjelmat ja sisäiset kalustotarkastukset	
	Väärät toimintatavat kuormauksessa ja kuorman luovutuksessa	Lämpötilatallenteiden seuranta ja yhteenvetoreportit Koulutusohjelma henkilöstölle Kuljetussopimukset asiakkaiden kanssa	
Kaluston puhtaus ja riittävä hygieniataso	Heikot perusrakenteet, soveltumattomat pinnat ja tiivisteet	Uushankintakaluston rakennevaatimusten määrittely Huolto- ja kunnossapito-ohjelmat ja sisäiset kalustotarkastukset	
	Likainen kuormatila Haittaeläinten jätökset	Pesuohjeet ja pesuohjelma Määräaikaiset tarkastukset	

Arvioitava riski	Riskitekijä	Todennettavuus	Tarvittavat toimenpiteet
Tilojen ja kaluston kunnossapito	Vaurioiden aiheuttama hygienian lasku Lämpötilan huono hallinta	Vaurioiden korjausohjeen noudattaminen	
Paluulogistiikan toimivuus ja hygienian taso	Kuormankantajien väärä käyttö	Tarkastukset ja kuljettajien raportit Kuljetussopimukset ja yhteiset toiminta-ohjeet	
	Paluujakeiden likaisuus	Toiminta-ohjeet Kieltäytyminen kuljettamisesta	

Omavalvonnan osa-alue: KULJETETTAVAT TUOTTEET

Arvioitava riski	Riskitekijä	Todennettavuus	Tarvittavat toimenpiteet
Tuotteiden väärät kuljetusolosuhteet	Tuotteiden pilaantuminen Tuotteiden laadun aleneminen Ruokamyrkytykset	Lämpötilatallenteiden seuranta ja yhteenvetoreportit Koulutusohjelma henkilöstölle Kuljetussopimukset asiakkaiden kanssa Asiakasvalitusten käsittely ja yhteenvetoreportit	
Yhteensopimattomien tuotteiden kuljettaminen	Tuotteiden pilaantuminen Tuotteiden laadun aleneminen Ruokamyrkytykset Väärin aineiden joutuminen elintarvikkeisiin	Tuotteiden yhteenkuormaussääntöjen kouluttaminen henkilöstölle Kuljetussopimukset Tuotteiden tunnistamistapojen kehittäminen; pakkausmerkinnät	
Vieraiden aineiden joutuminen tuotteisiin ja luvattomien henkilöiden pääsy elintarvikehuoneistoihin ja kuormatilaan	Tuotteiden terveystriskit Tilojen turvallisuusriskit	Tuotteiden käsittelyohjeiden kouluttaminen henkilöstölle Kulkulupa ja ajolupamenettelyt	

V 2 Lomakepohjat kuljetusolosuhteiden varmistamismenetelmien kuvaamiseen:

Kylmäkuljetuksissa lämpötila todetaan:

- **Jatkuvasti tallentavalla mittaustavalla**
  - mittauspisteiden lukumäärä kuormatilassa **kpl**
  - mittausväli **kertaa/ tunti**
- Mittalaitteeseen asetetut ylä- ja alahälytysrajat °C **min** **max**
- Muulla mittaustavalla, lyhyt kuvaus

Mitä toimenpiteitä tehdään, jos lämpötila hälyttää

Kuka toimenpiteistä vastaa ja kenelle niistä raportoidaan

Miten varmistetaan kuormattavien tuotteiden kuormauslämpötilan oikeellisuus:

Pakastekuljetuksissa lämpötila todetaan:

Miten varmistetaan mittalaitteiden standardien EN 12830, EN 13485 ja EN 13486 vaatimusten mukaisuus.

- Mittalaitteeseen asetetut ylä- ja alahälytysrajat °C **min** **max**

Mitä toimenpiteitä tehdään, jos lämpötila hälyttää

Kuka toimenpiteistä vastaa ja kenelle niistä raportoidaan

Miten varmistetaan kuormattavien tuotteiden kuormauslämpötilan oikeellisuus:

Miten kuormatilan lämpötilaa valvotaan lyhytkestoisessa paikallisjakelussa.

Lyhyt kuvaus siitä, miten lämpötilan mittaustulokset säilytetään vaaditun ajan.

Kaikissa elintarvikekuljetuksissa elintarvikkeiden vaatimat olosuhteet todetaan

- **Toimenpiteet, joilla kuormatilan siisteys varmistetaan ennen tuotteiden kuormaamista**
- **Toimenpiteet, joihin ryhdytään, mikäli kuormatila on likainen, tai aiheuttaa muun riskin elintarvikkeiden turvallisuudelle.**
- **Toimenpiteet, joilla varmistetaan kuormatilan lämpötilan oikeellisuus ennen elintarvikkeiden kuormaamista**

Kuka toimenpiteistä vastaa ja kenelle niistä raportoidaan

Kuormatilan rakenteiden ja kylmälaitteiden kunnon ja toiminnan tarkastus

- **Kuinka usein kaluston rakenteet tarkistetaan**
- **Kuka tarkistuksesta vastaa ja millainen raportti tarkastuksesta laaditaan**

- **Miten kylmälaitteiden toiminta varmistetaan**
  - o Päivittäin ennen kuormausta
  - o Kuukausi/ vuositarkastuksissa
- o **Ketkä tarkistuksista vastaavat**

Lämpötilan seurantalaitteiden toiminnan tarkastus

- **Millä tavalla varmistetaan lämpötilamittareiden toiminnan oikeellisuus**

Kuljetuskalustossa kiinteästi olevien mittareiden ja käsimitareiden toiminnan varmistus kuvattava erikseen, jos ne poikkeavat toisistaan

- **Millainen kalibrointimenetelmä on käytössä**
- **Kuka kalibroinnin hoitamisesta vastaa**
- **Missä kalibrointitodistuksia säilytetään**

Kuormatilan puhtaus ja siisteys

- **Millainen on kuljetuskalustolle laadittu puhdistus- ja siivousohjelma**

- **Päivittäin tehtävä siivous**

- **Viikoittain/kuukausittain tehtävä siivous**

- **Siivouksessa käytettävät pudistusaineet ja miten niiden soveltuvuus elintarvikehuoneistojen käyttöön on varmistettu**

- **Kuormatilassa olevien haittaeläinten ja niiden jätösten siivoaminen**

Kuormattavien elintarvikkeiden laadun varmistaminen

Kylmäkuljetusta vaativien tuotteiden kuormauslämpötilan mittaaminen

- **Mihin asiakirjaan mittaustulokset merkitään**

- **Miten kuljettajalle on ohjeistettu sallitut lämpötila poikkeamat**

- **Mihin toimenpiteisiin kuljettaja ryhtyy, mikäli sallitut lämpötilarajat ylittyvät tai alittuvat**

Kuormattavien tuotteiden yhteensopivuuden varmistaminen

- **Miten kuljettaja varmistaa, että tuotteet voi kuormata samaan kuormaan**

- **Miten kuljettaja varmistaa että kuormattavat tuotteet on pakattu asianmukaisesti**

- **Miten kuljettaja varmistaa, että kuormankantajat (lavat, rullakot, laatikot) ovat asiallisessa kunnossa ja soveltuvat elintarvikekäyttöön**
- **Mihin toimenpiteisiin kuljettaja ryhtyy, mikäli kuormattavissa tuotteissa on huomautettavaa**

Elintarviketurvallisuuden varmistaminen paluulogistiikassa

- **Palautuvien pakkausmateriaalien käsittely jakelukuljetuksissa**
- **Palautuvien elintarvikelaatikoiden ja kuormankantajien käsittely kuljetuksissa**
- **Miten jakelukuljetuksissa varmistetaan olosuhdehallinta, jos jakelun aikana kuormatilaan otetaan palautuvia laatikoita**
- **Mihin toimenpiteisiin kuljettaja ryhtyy, mikäli kuljetettaviksi tarkoitetut palautuvat jakeet eivät ole sopimusten mukaisia**

Henkilökunnan koulutus ja hygieenisten toimintatapojen ylläpito

Lyhyt kuvaus yrityksessä käytössä olevasta työntekijöiden perehdyttämisestä elintarvikkeiden tuoteturvallisuus- ja hygieniasioihin

- **Hygieniapassi vaaditaan seuraavissa töissä työskenteleviltä**

- **Miten kuljetuskaluston ja kuljetusten olosuhdehallinnan kouluttaminen dokumentoidaan**

- **Koulutuksesta ja dokumentoinnista vastaavat henkilöt**

Tiedottaminen poikkeustilanteissa

Lyhyt kuvaus siitä, miten yrityksessä on jaettu tiedottamisvastuu ja miten käynnistetään korjaavat toimenpiteet mikäli kuljetuksissa, kaluston toiminnassa tai olosuhteiden hallinnassa havaitaan puutteita tai poikkeamia. Erityisesti on kirjattava menettelytavat tilanteissa, joissa on riskinä tuotteiden elintarvikekelpoisuuden aleneminen tai yleiseen hygieniaan liittyvä poikkeama.